

Finansdepartementet

Remiss av betänkandet Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering (SOU 2018:25)

Er beteckning Fi2018/01418/DF

Kriminalvården tillstyrker utredningens förslag och överväganden och önskar framföra följande.

Avsnitt 8 – Digital kommunikation

Kriminalvården tillstyrker den nya och anpassade regleringen om digital kommunikation i nya förvaltningslagen. Huvudregeln att förvaltningen ska vara digitalt tillgänglig och att informationsutbyten mellan den offentliga förvaltningen och individer eller privata aktörer huvudsakligen ska ske digitalt ställer dock höga krav på myndigheterna. Även om förslagen inte innebär någon absolut skyldighet för myndigheten att anpassa eller ta fram nya digitala system så innebär de otvetydigt ökade förväntningar på digital kapacitet.

Kriminalvården tillstyrker förslaget att en myndighet bör ges i uppdrag att ta fram allmänna råd eller annat stödmaterial som avser utformningen av digitala tjänster, t.ex. där ärenden kan inledas, men vill samtidigt peka på vikten av att uppdraget inte blir för snävt. Utredningens omfattande kartläggning visar tydligt på behovet av stöd och vägledning i flertalet av de frågor som rör digitaliseringen av den offentliga förvaltningen.

Avsnitt 9 – Informationssäkerhet

Som utredningen konstaterar är regleringen beträffande informationssäkerhet spridd i flera olika regelverk. I takt med att det i allt större utsträckning ställs rättsliga krav på informationssäkerhet är det sannolikt nödvändigt med en central likformig och tydlig styrning av hur myndigheterna arbetar med informations- och cyber-säkerhet. Kriminalvården välkomnar därför förslaget att regeringen låter utreda förutsättningarna för att ta fram en kompletterande reglering om informationssäkerhet som omfattar hela den offentliga förvaltningen.

Ökad digitalisering och ett bredare informationsflöde mellan myndigheter måste även analyseras utifrån det skärpta säkerhetspolitiska läget och säkerhetsskyddets utvidgade betydelse. Ur ett säkerhetsperspektiv, såväl avseende Sveriges säkerhet som myndighetens, kan det vara en fördel att myndigheterna utvecklar och förvaltar sin egen it-drift och andra it-baserade funktioner. Myndigheten saknar dock resurser att effektivt utveckla de digitala förfaranden som behövs för fortsatt digitalisering i förvaltningen ”in house”. Kriminalvården delar utredningens bedömning att ett mer sammanhållet arbete med informationssäkerhet i den offentliga förvaltningen är en förutsättning för digital utveckling med bibehållen säkerhet. Förutsättningen för denna utveckling är naturligtvis att övriga regelverk såsom reglerna om offentlig upphandling inte utgör något hinder.

Avsnitt 10 – Tystnadsplikt för privata leverantörer

Samverkan i förhållande till privata leverantörer av it-drift och andra it-baserade funktioner är en central, och i allra högsta grad resursdrivande, fråga. Kriminalvården delar bedömningen att hanteringen av information måste baseras på klara och tydliga regler och att skyddet för uppgifter som omfattas av sekretess ska vara starkt. Således tillstyrker myndigheten förslaget att i lag reglera tystnadsplikt för uppgifter som omfattas av sekretess och som lämnas ut till en privat leverantör i samband med utkontraktering.

I utredningen beskrivs vad begränsningen till *enbart teknisk bearbetning eller lagring* innebär men det kan, enligt Kriminalvårdens mening, finnas anledning att framöver närmare analysera begränsningens omfattning och träffsäkerhet.

10.7 – Informationssäkerhetsfrågor vid utkontraktering

Ur Kriminalvårdens perspektiv innebär utkontraktering av it-drift och andra it-baserade funktioner kontinuerliga och omfattande analyser kring myndighetens informationshantering, i vilka informationssäkerhet, sekretessfrågor och säkerhetskylagstiftningens regler om Sveriges säkerhet parallellt beaktas. Kriminalvården har, liksom andra myndigheter som hanterar stora mängder känslig information, på ett ändamålsenligt sätt säkerhetsklassat sina informationstillgångar och kontinuerligt genomfört fullgoda riskanalyser. Trots detta krävs en komplex och omfattande analys för att, när det inte är fråga om säkerhetsskyddad upphandling, kravställa lämplig nivå av teknisk och administrativ säkerhet vid upphandling av leverantör eller besluta att informationen inte är lämplig att utkontraktera.

Avsnitt 11 – It-avtal

Kriminalvården delar utredningens bedömning att myndigheter allmänt sett bör tillhandahållas utökat stöd i arbetet med att formulera juridiskt hållbara och affärsmässigt gynnsamma villkor i it-avtal och personuppgiftsbiträdesavtal. Kriminalvården ser positivt på förslaget att Myndigheten för digital förvaltning får i uppdrag att stödja myndigheters inköps- och avtalsprocesser och bidra till spridning av goda exempel i fråga om it-avtal. Ett gemensamt organiserat arbete med att utforma standardavtalsklausuler för personuppgiftsbiträdesavtal är i förlängningen en förutsättning för effektiv hushållning av myndigheternas budgetmedel.

Avsnitt 12 – Rättsutveckling för den digitala förvaltningen

Eftersom förvaltningens arbete med digitalisering nu ska genomdrivas med ökat fokus kommer fortsatta rättsliga överväganden och ställningstaganden att behöva göras. Kriminalvården har inget att erinra mot förslaget att regeringen tillsätter ett rättsligt beredningsorgan med uppdrag att löpande ta fram beredningsunderlag för anpassning av gällande rätt. Det får i sammanhanget dock inte överskugga det kontinuerliga behovet av samordnad central vägledning hos de enskilda myndigheterna.

REMISSVAR

Datum
2018-09-18Vårt diarienummer
2018-13854

Kriminalvården instämmer i det som framkommit i kartläggningen avseende utmaningarna med digitaliseringen av informationsutbytet mellan myndigheter. Myndigheternas verksamhet bygger i stor utsträckning på myndighetsspecifika registerlagstiftningar som ofta i detalj reglerar hur information får behandlas och hur den får tillgängliggöras för andra myndigheter. Sekretess- och dataskyddslagstiftningarna i sina nuvarande utformningar utgör ytterligare försvårande faktorer för samarbete mellan myndigheter. Detta blir påtagligt inte minst när regeringen uppdrar åt ett antal myndigheter som omfattas av olika sekretessregleringar att samarbeta i ett specifikt uppdrag.

Även målsättningen att en medborgare bara ska behöva lämna information vid ett tillfälle till en myndighet ställer krav på ett utökat digitalt informationsutbyte mellan myndigheterna. I detta avseende måste beaktas dels dataskyddsprinciperna om ändamålsbegränsning och informationsplikt, dels på vilket sätt den registrerades dataskyddsrättigheter ska kunna säkerställas.

Detta yttrande har beslutats av kriminalvårdsdirektören Elisabet Åbjörnsson Hollmark efter föredragning av verksjuristen Annika Tiensuu. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit tillförordnade chefen för sektionen för verksjuridik Per Henrik Hedbrant.

Elisabet Åbjörnsson Hollmark

Annika Tiensuu